

(דף רל"ז ע"א) (יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמֹאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן. וְאַהֲרֹן דְּאִיהוּ יְמִינָא, אֲתַפְּלִיל בֵּיהּ שְׂמֹאֲלָא, וְנִפְקַע עַל יְדֵיהּ. וְעַל דָּא, אֲתִיְהִיב לֵיהּ עֵגֶל כְּמָה דְּאִיהוּ גְרִים.

וּבְגִין כֹּה, כִּד הָאֵי רוּחָא מְסַאבָּא אֲתַתְּקַף, וְשְׁלִיט כְּמַלְקָדְמִין עַל עַלְמָא, דְּהָא בּוּזְמָנָא דְּהָאבוּ יִשְׂרָאֵל, אֲמַשִּׁיכוּ עַלְיָהּוּ הַהוּא יַצֵּר הַרְעָה כְּמַלְקָדְמִין. כִּד אֲתַדְּכוּ יִשְׂרָאֵל, וּבְעָוָה לְאַתְדַּכְּאָה, אֲצַטְרִיכוּ לְקַרְבָּא שְׁעִיר, בְּגִין דְּשַׁעִיר אִיהוּ חוּלְקָא דְּהַהוּא יַצֵּר הַרְעָה, הַהוּא רוּחַ מְסַאבָּא כְּדַקְא מְרָן.

כְּתִיב (תהלים קו) וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב. מָאֵי תַבְנִית שׁוֹר. דָּא עֵגֶל שׁוֹר מְסַטְרָא דְּשְׂמֹאֲלָא, אַהֲרֹן יְמִינָא, אֲתַפְּלִיל שְׂמֹאֲלָא בֵּיהּ, וְאַתְתְּקַף בֵּיהּ, וְנִפְקַע עַל יְדֵיהּ. תָּא חֲזִי, וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדָם, דָּא שְׂכִינְתָא, דְּאֲזַלְתָּ קַמִּיהוּ, וְאַחֲלָפוּ לָהּ בְּדוּכְתָא מְסַאבָּא, אֵל אַחֲרָא. וּבְגִין כֹּה לָא אֲתַעֲבֵר זֹהֲמָא דָּא מַעַלְמָא, עַד הַהוּא זְמָנָא דִּיעֲבֵר לֵיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַעַלְמָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ, וְהָאֵ אֲוֹקִימָנָא.

כְּתִיב (שמות לב) וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֶּכֶה, וּכְתִיב וְאֲשַׁלְּכֶהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה, מִשְּׂמֵעַ דְּלָא עֲבַד לֵיהּ, אֵי הָכִי מָאֵי וַיַּעֲשֶׂהוּ. אֵלָּא וְדָאֵי כְּמָה דְּאֲוֹקִימָנָא, דְּאֲלִמְלָא אַהֲרֹן, לָא אֲתַתְּקַף רוּחָא מְסַאבָּא לְאַתְפְּלִילָא בְּדַחְבָּא, אֲבָל כָּל תְּקוּנָא דְּאֲצַטְרִיךְ, אֲשַׁכַּח לְאַתְבְּנָאָה. (ס"א לְאַתְרוּוָּאָה).

תָּא חֲזִי, אֵית מָאֵן דְּעִבִיד חֲרָשִׁין וְאַצְלַח בִּידוּי. וְאֵית מָאֵן דְּעִבִיד לֹון כְּהַהוּא גְּוֹנָא מְמַשׁ, וְלָא אֲצַלַח בִּידוּי, דְּהָא לְעוֹבְדֵין אֵלִין גְּבַרָא מְתַקְנָא אֲצַטְרִיךְ.

תָּא חֲזִי מִבְּלָעִם, דְּאִיהוּ הִנּוּחַ מְתַקְנָא, לְאֵינֹון חֲרָשִׁין דִּילֵיהּ, לְאַצְלַחָא בִּידוּי, בְּגִין דְּכְתִיב, (במדבר כד) וַנֵּאֱמַר הַגִּבֹּר שְׂתֵם הָעֵינַן. שְׂתוּם הָעֵינַן, כְּתוּם הָעֵינַן כְּלָא חַד. דְּחַד עֵינָא סְתִים תְּדִיר, וְחִיזוּ דְּעֵינֹוי לָא הָוּה בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, מוּמָא הָוּה בֵּיהּ בְּעֵינֹוי. כְּתִיב (ויקרא טז) וְשַׁלַּח בִּיד אִישׁ עֵתִי, זְמַן כְּכִלְיָא, חֲזוּ דְּעֵינֹוי דְּלָא יִתְפַּשֵּׁר. אֲבָל רוּחַ קַדְשָׁא, מָאֵן דִּישְׁתַּמַּשׁ בְּהַדְּיָה מַה כְּתִיב, (ויקרא כא) כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עוֹר אוֹ פֶּסֶחַ.

וְהָכָא, כְּלָא אֲתַקְּנוּ לְרוּחָא מְסַאבָּא, לְמִיְהִיב לֵיהּ דוּכְתָא לְשַׁלְטָאָה. אֲשַׁכַּח מְדַבְּרָא דְּאִיהוּ חֲרוּב מִכְּלָא, כְּמָה דְּכְתִיב, (דברים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְגו', דְּמַתְמָן אִיהוּ שׁוּלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ. אֲשַׁכַּח דְּהָבָא סְפוּקָא כְּדַקְא יְאוּת. אֲשַׁכַּח אַהֲרֹן, לְאַתְתְּקַפָּא בִּימִינָא, וְלְאַתְפְּלִילָא בֵּיהּ. כְּדִין אֲשַׁלְטִים דוּכְתִיָּה כְּדַקְא יְאוּת, וְנִפְקִי וְאֲשַׁתְּלִים עוֹבְדָא.

וּמְנַלְן דְּרוּחַ מְסַאבָּא הָוּה. דְּכְתִיב, (שמות לב) אֲנָא חָטָא חָטָא הָעַם הַזֶּה חָטָאָה גְּדוּלָה, דָּא רוּחַ מְסַאבָּא, נָחַשׁ קַדְמָאָה, כְּדַקְא מְרָן כְּכָמָה דוּכְתִינֵן. וּבּוּזְמָנָא דְּבָעָא אַהֲרֹן לְאַתְדַּכְּאָה, אֲקַרִיב עֵגֶל, מַהֲהוּא סְטָרָא, לְמַעַבְדַּב בֵּיהּ דִּינָא. כְּדַקְמִיתָא עֲבַד לֵיהּ לְשַׁלְטָאָה, וְהַשְׁתָּא דִּיעֲבִיד בֵּיהּ דִּינָא, לְאַכְפִּיָּא לֵיהּ, דְּהָא כִּד אֲתַעֲבִיד דִּינָא בְּסְטָרָא דָּא, אֲתַפְּכִיין כָּל אֵינֹון דְּשַׁלְטִין מְסַטְרִיָּה.

תָּא חֲזִי, בְּמַצְרִים, כְּהַהוּא סְטָרָא דְּלַהוּן כְּתִיב, (שמות יב) אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וְגו'. עָלֵי אִישׁ, בְּגִין דִּיִּסְלַק רִיחוֹ נוֹדְרָא. רֹאשׁוֹ עַל פְּרַעְיוֹ, לְתַבְרָא לֵיהּ וְלְאַכְפִּיָּא לֵיהּ, וּכְדִין כָּל אֵינֹון דְּאֲתִינֵין מְסַטְרִיָּה

לֹא שְׁלֹטִי. כְּגוֹנָא דָּא (במדבר יט) פְּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה וְגו', כְּגִין לְאִכְפִּיָּא כָּל אֵינּוֹן סְטְרֵי מְסַאבָּא, דְּלֹא יִשְׁלֹטוּן.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אַבָּא, וְהָא פְּרָה קְדִישָׁא אִיהִי, דְּכָּתִיבָא אִיהִי, וְאַמַּאי. אָמַר לִיָּה הִכִּי הוּא, וְהָא אֲוִקְמוּהָ, כְּלָלָא דְאַרְבַּע מְלָכוֹן הֵנִי. פְּרָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (הושע ד) כִּי כִפְרָה סוֹרְרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל. אֲדוּמָה, דְּהָא מְלָכוֹת בְּכָל, דְּכָתִיב, (דניאל ב) אֲנֹתָ הוּא רִישָׁא דִּי דְהָבָא. תְּמִימָה, דְּהָא מְלָכוֹת מְדִי. אֲשֶׁר אֵין בְּהָ מוּם, דְּהָא מְלָכוֹת יוֹן. (דאינן קריבין לְאַרְחֵי מִיִּהְמִנְוִתָא) אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל, דְּהָא מְלָכוֹת אֲדוּם, דְּלֹא סָלִיק עָלֶיהָ עוֹל. וְרָזָא דְמַלְאָה דָּא, אַרְף עַל גַּב דְּכַמְהָ מְלִין אֲתִיְהִיבּוּ לְמַדְרָשׁ בְּקִרְאֵי, כְּלָהוּ חַד. הָא אֲתַמְרָה, דְּכָתִיב, (איוב יד) מִי יִתֵּן טְהוֹר מְטָמָא לֹא אַחַד. מִי יִתֵּן טְהוֹר (דף רל"ז ע"ב) מְטָמָא, רָזָא דָּא, הִכִּי הוּא, דְּדָא אִיהוּ טְהוֹר דְּנִפְק מְטָמָא. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא טָמָא, וְהִשְׁתָּא דְאֲתַעְבִּיד בֵּיהּ דִּינָא, וְאֲתִיְהִיב לִיקִידַת אֲשָׁא בְּנוֹרָא דְדָלִיק, וְאֲתַעְבִּיד עָפָה, הִשְׁתָּא אִיהוּ טְהוֹר מְטָמָא, טְהוֹר דְּנִפְק מְטָמָא.

וּבְגִין כְּהָ, כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּהָ, כְּלָהוּ מְסַתְּאֵבִי, דְּהָא הִכִּי הוּא וְדָאֵי, וּכְיִן דְאֲתַעְבִּיד אַפְרָה, כְּדִין עַד דִּיתְכַנְיִשׁ וְיִסְתַּלִּיק מִתַּמְן, מְסַאִיב לְכָלְהוּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר וּכְבֶּסֶס הָאוּסְרָף וְגו' וְטָמָא. אַפְרָה, כְּמָה טְעָמָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר (מלאכי ג) וְעִסּוֹתֶם רִשְׁעִים כִּי יִהְיוּ אַפְרָה תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם. וּכְיִן דְאֲתִיְהִיב עַל הַהוּא אַפְרָה מִים, כְּדִין אִיהוּ טְהוֹר מְטָמָא.

וְרָזָא דְמַלְאָה, דְּכָתִיב, (במדבר ח) מִי חֲטָאת, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בראשית ד) לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ. וּבְגִין דְאִיהִי פְתַח חֲטָאת רֹבֵץ וְדָאֵי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, וְהוֹצִיא אוֹתָהּ אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה. וּבְגִין כְּהָ אֲתִיְהִיבַת לְסַגְן, וְלֹא לְכַהֲנָא רַבָּא, וְדָא הוּא טְהוֹר מְטָמָא, בְּקַדְמִיתָא טָמָא, וְהִשְׁתָּא טְהוֹר. וְכָל סְטְרֵי רוּחַ מְסַאבָּא, כְּיִן דְחָמָא דָּא, עָרְק, וְלֹא יִתֵּיב בְּהַהוּא דוּכְתָא.

מִי חֲטָאת וְדָאֵי, מִי נָדָה, כְּלָל מְסַאבָּא. וְעַל דָּא שְׁלֹטָא רוּחַ קְדִישָׁא, וְרוּחַ מְסַאבָּא אֲתַכְפִּיָּא, דְּלֹא שְׁלֹטָא כְּלָל. וְדָא הוּא דִינָא דְרוּחַ מְסַאבָּא, מַחוּץ לַמַּחֲנֶה. כְּגִין דְאִיהִי רוּחַ מְסַאבָּא, דְּכָתִיב, (דברים כג) וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קְדוֹשׁ. אֲתָא רַבִּי אַבָּא וּנְשַׁקִּיהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אַרְף עַל גַּב דְּכָל הַיָּי מְלִין בְּדַקְאֲמָרוּ, קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִיב לִיָּה שׁוּלְטָנוּ. וְרוּחַ מְסַאבָּא בְּעֵי לְאִכְפִּיָּא לִיָּה בְּכָל סְטְרִין. תָּא וְאִמָּא לָהּ רָזָא חֲדָא, וְלֹא אֲתִיְהִיב לְגַלְגָּלָה בַר לְאֵינּוֹן קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין.

תָּא חֲזִי, לְהָא אַתְרָה דְאִיהוּ רוּחַ מְסַאבָּא. קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִיב לִיָּה שׁוּלְטָנוּ, לְמִשְׁלַט בְּעֵלְמָא, כְּכַמְהָ סְטְרִין, וְיִכְיִל לְנַקָּא, וְלִית לִיָּה (נ"א ל') רִשׁוֹ, לְאַנְהֲגָא בֵּיהּ קְלָנָא, דְּבְעִינָן לְאַסְתְּמָרָא מְנִיָּה, דְּלֹא יְקַטְרַג עָלָן בְּגוֹ קְדִישָׁה דִּילָן. וְעַל דָּא רָזָא חֲדָא אֵית לָן, דְּבְעִינָן לְמִיְהִיב לִיָּה דוּכְתָא זְעִיר, בְּגוֹ קְדִישָׁה דִּילָן (דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח מְקַטְרָנָא בְּגוֹ קְדִישָׁא דִּילָן) דְּהָא מְגוֹ קְדִישָׁה נְפִיק שׁוּלְטָנוּ דִּילִיָּה.

דְּבְעִינָן גּוֹ רָזָא דְתַפְלִין, לְאַנְגֵּעָא חַד (סוּד שְׁעַר שְׁבַתְפִּילִין) שְׁעָרָא דְעַגְלָא, דְּיַפּוּק לְבַר וְיִתְחַזִּי. דְּהָא חוּטָא דְשְׁעָרָא דָּא לֹא מְסַאִיב, בַּר דָּאֵי אֲתַחְבֵּר הָאֵי שְׁעָרָא, וְאֲתַעְבִּיד בְּשְׁעוֹרָה, אֲבָל פְּחוּת מִן

דָּא לָא מְסֵאִיב. וְהָהוּא שְׁעָרָא בְּעֵי לְאַעְלָא לִיהּ בְּגוּ קַדְוִשָׁה עֲלָאָה דִּילָן, וְלִמְיָהּב לִיהּ דּוּכְתָא, בְּגִין
דְּלָא יִקְטָרְג לָן בְּקַדְוִשׁוֹן.

וְיִפּוּק מִן הָהוּא שְׁעָרָא לְבַר, דִּיתְחַזֵּי, דְּכַד חָמֵי לְהָהוּא פֶּר נֶשׁ בְּקַדְוִשָׁה עֲלָאָה, וְחוּלְקָא דִּילִיהּ
מִשְׁתַּתְּפָה לְתַמֵּן, פְּדִין לָא יִקְטָרְג לִיהּ, וְלָא יִכִּיל לְאַבְאָשָׁא לִיהּ לְעֵילָא וְתַתָּא, דְּהָא דּוּכְתָא יָהּב
לִיהּ. וְאִי הָהוּא חוּלְקָא לָא יִתְבִּין לִיהּ (דּוּכְתָא) בְּהָאֵי קַדְוִשָׁה, יִכִּיל לְאַבְאָשָׁא לִיהּ לְתַתָּא, וְסָלִיק
מְקַטְרָגָא לִיהּ לְעֵילָא, וְאָמַר פְּלוֹנֵי דְקָא מְקַדְשׁ הַשְׁתָּא, פְּדִין וְכֹד עֲבַד יוֹמָא פְּלוֹנֵי, וְכֹד אֵינּוֹן חוּבּוֹי,
עַד דִּימְטֵי דִינָא עַל הָהוּא בַר נֶשׁ, וְיִתְעַנְשׁ עַל יְדוּי. (וְכֹן שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח).

וְכֹד הוּוּ יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי, דִּהוּוּ יְדַעֵי רְזָא דָּא, פֶּד שְׂרָאֵן לְאַתְקַדְוִשָׁא בְּקַדְוִשָׁה עֲלָאָה בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי,
הוּוּ מְסַתְּפָלֵי מִיַּד לְמִיָּהּב חוּלְקִיָּה לְהָאֵי אַתְר, וְלִמְיָהּב לִיהּ חוּלְקָא בִּינְיָהוּ, בְּגִין דְּלָא יִשְׁתַּכַּח
מְקַטְרָגָא עֲלֵיהּ, וְלָא יִיתוֹן לְאַדְכָּרָא חוּבִיָּהוֹן דִּישְׂרָאֵל. דְּכַמְּהָ חֲבִילִין, וְכַמְּהָ מִשְׁרָיִין, אֵינּוֹן
דְּאִזְדַּמְּנֵן לְנַטְלָא מְלָה מַנְיָה, פֶּד אֲתֵי לְקַטְרָגָא. וְכַמְּהָ חוּלְקִיָּה, מָאן דִּיכִיל לְאַסְתַּמְרָא, דְּלָא
יְדַכְרֵן חוּבּוֹי לְעֵילָא, וְלָא יִשְׁגִּיחוֹן עֲלֵיהּ לְבִישׁ.

אַדְהֵכִי הוּוּ זְלָגִין עֵינּוֹי דְרַבִּי אַבָּא. אָמַר לִיהּ, אַבָּא אַבָּא, זִיל טַנְפִּיר קַטוּרָה, וְאַקְפִּיד בְּקוּלְטָה,
דְּהָא רְזִין דְּאִזְרִיָּתָא לְזַכָּאֵי אֲתִיָּהִיבוּ דְכַתִּיב, (תהלים כה) סוֹד יִי' לִירָאִיו.

תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא דְרַאשׁ הַשָּׁנָה, עֲלָמָא אֲתַדְּנֵן, וְכִי דִינָא קַדְוִשָׁא (קַדְוִשָׁא בְּרִיךְ הוּא) יִתִּיב, וְדָן פֶּל עֲלָמָא.
וְהָהוּא סְטָרָא אַחְרָא קָאִים מְסַטְרָא דָּא, וְכָל אֵינּוֹן דְּאֲתַדְּנֵן לְמוֹתָא אֲשַׁגַּח עֲלֵיהּ, וְאַתְרִשִּׁימוּ
קַמִּיהּ. וְכַשְׁעֲתָא